

Otomotiv sektöründe Grup Muafiyeti Tebliği Değişiyor mu?

Türkiye'de otomotiv sektörü için yürürlükte bulunan grup muafiyet rejimi 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründe Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemler Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ)'dir. Söz konusu Tebliğ'in muadili olan 1400/2002 sayılı Avrupa Birliği (AB) Tüzüğü'nün yürürlük süresi 2012'de sona ermiştir ve motorlu taşıtlar sektöründe grup muafiyetini düzenleyen 461/2010 sayılı Tüzük yürürlüğe girmiştir.

461/2010 sayılı yeni Motorlu Taşıtlar Grup Muafiyeti Tüzüğü'nün 2. Maddesi kapsamında, 1400/2002 sayılı Tüzüğün yeni motorlu taşıtların alım, satım ya da yeniden satımına yönelik dikey anlaşmalara ilişkin hükümlerinin uygulanmasını 31 Mayıs 2013'e uzatılmıştır. Motorlu Taşıtlar Grup Muafiyeti Tüzüğü'nün 3. Maddesi uyarınca, yeni motorlu taşıtların alım, satım ya da yeniden satımına yönelik dikey anlaşmalar, 1 Haziran 2013'ten itibaren Genel Dikey Grup Muafiyeti Tüzüğü'nce düzenlenecektir.

Av. Pinar Engisor Şahin
LEGAL HUKUK BÜROSU

461/2010 sayılı Tüzük, motorlu taşıtlar için yedek parçaların alımı, satımı ve yeniden satımıyla ve motorlu taşıtlar için onarım ve bakım hizmetlerinin sağlanmasıyla ilgili dikey anlaşmaları kapsar. Yedek parçaların dağıtımına ve motorlu taşıtlar için onarım ve bakım hizmetlerine ilişkin dikey anlaşmalar konusunda ise, motorlu taşıtların satış

sonrası pazarlarında yeterli rekabet korumasının sürdürülebilmesi için bu Tüzük 1 Haziran 2010'dan itibaren geçerlilik kazanmıştır.

Bu kapsamda, yeni dönemde otomotiv sektörü için satış hizmetleri ile satış sonrası hizmetlerin iki ayrı tüzükte düzenlendiği görülmektedir.

Satış hizmetleri, sektör ayırmaksızın genel dikey ilişkileri düzenleyen 330/2010 sayılı Tüzük'e tabi olurken, satış sonrası hizmetler 461/2010 sayılı Tüzük'e tabidir.

330/2010 sayılı Tüzük, sektörel bir düzenleme içermediği gibi, iki taraflı Pazar payı eşiği uygulaması ile 5 yılı aşmaması koşuluyla tek markalılığa izin vermesi ve internet üzerinden satışları detaylı biçimde düzenlemesi ile dikkat çekmektedir.

İlgili Tüzük kapsamında muafiyet, sağlayıcının sözleşme konusu mal ve hizmetlerin satışını yaptığı ilgili pazardaki pazar payının yüzde 30'u aşmaması ve alıcının sözleşme konusu mal ve hizmetlerin alımını yaptığı ilgili pazardaki pazar payının yüzde 30'u

461/2010 sayılı Tüzük kapsamında, 1400/2002 sayılı Tüzük'e benzer nitelik taşıyan üç ana yasak söz konusudur. Buna göre, bağımsız tamircilere bakım onarımda kullanması amacıyla yedek parça satışının engellenmesi, yedek parça ya da ekipman tedarikçisinin bunları yetkili veya bağımsız satıcılara, yetkili veya bağımsız servislere ya da son kullanıcılara satma hakkının kısıtlanması veya tedarikçinin yedek parçalar üzerine ticari markasını ya da logosunu etkin bir şekilde ve kolayca görünür şekilde yerleştirmesinin kısıtlanması halleri 461/2010 sayılı Tüzük'ün ihlali sonucunu doğuracaktır.

Satış fiyatının belirlenmesi, münhasır dağıtım sistemi dışında bölge ya da müşteri sınırlaması, seçici dağıtım sistemi üyeleri arasında satışların engellenmesi ve seçici dağıtım sistemi üyelerinin son kullanıcılara aktif veya pasif satışlarının sınırlanması halleri 1400/2002 sayılı Tüzük'te olduğu gibi 330/2010 sayılı yeni Tüzük'te de muafiyetten yararlanmayı kaldıran ağır kısıtlamalar olarak sayılmıştır.

aşmaması şartıyla uygulanacaktır. Pazar eşliğinde yapılan bu değişikliğin, sağlayıcıların münhasır ya da seçici dağıtım sistemini seçmesinde farklılık yaratmayacağı öngörülmektedir.

Yine bu Tüzük çerçevesinde, 1400/2002'de oldukça detaylı düzenlenmiş olan, asgari sözleşme süresi, anlaşmazlıkların hakeme götürülmesi gibi düzenlemelerin ortadan kalkacağı görülmektedir.

Satış fiyatının belirlenmesi, münhasır dağıtım sistemi dışında bölge ya da müşteri sınırlaması, seçici dağıtım sistemi üyeleri arasında satışların engellenmesi ve seçici dağıtım sistemi üyelerinin son kullanıcılara aktif veya pasif satışlarının sınırlanması halleri 1400/2002 sayılı Tüzük'te olduğu gibi 330/2010 sayılı yeni Tüzük'te de muafiyetten yararlanmayı kaldıran ağır kısıtlamalar olarak sayılmıştır.

461/2010 sayılı Tüzük kapsamında, 1400/2002 sayılı Tüzük'e benzer nitelik taşıyan üç ana yasak söz konusudur. Buna göre, bağımsız tamircilere bakım onarımında kullanması amacıyla yedek parça satışının engellenmesi, yedek parça ya da ekipman tedarikçisinin bunları yetkili veya bağımsız satıcılara, yetkili veya bağımsız servislere ya da son kullanıcılara satma hakkının kısıtlanması veya tedarikçinin yedek parçalar üzerine ticari markasını ya da logosunu etkin bir şekilde ve kolayca görünür şekilde yerleştirmesinin kısıtlanması halleri 461/2010 sayılı Tüzük'ün ihlali sonucunu doğuracaktır.

Türkiye, AB-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararı uyarınca grup muafiyetine ilişkin rekabet politikasını Avrupa Topluluğu'nun söz konusu politikasıyla uyumlaştırmayı taahhüt etmiştir.

Bu çerçevede AB'de yürürlüğe giren grup muafiyet tüzüklerinin Türkiye'ye de adapta edileceği açıktır. Rekabet Kurumu, Ekim ayı içerisinde otomotiv sektöründe yer alan oyunculara mevcut

Tebliğ'in uygulamasını ve sektörün beklentilerini değerlendirmek adına bir anket göndermiştir. Bu çerçevede Rekabet Kurumu nezdinde konuya ilişkin çalışmaların sürdüğü de dikkate alınarak, yakın gelecekte Türkiye'de de benzer düzenlemelerin yürürlüğe gireceği görülmektedir.

Bahse konu değişikliklerin özellikle yetkili satıcılık sözleşmelerinde birçok stratejik karar alınmasına ve ticari uygulamaların değişmesine yol açacağı ve bu kapsamda gerekli çalışmaların başlatılması gerektiği açıktır. <<<